

Sygn. akt V KO 67/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie z wniosku obrońcy skazanego **A. C.**
o wznowienie postępowania
zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. akt II AKa (...)
zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w S.
z dnia 4 czerwca 2018 r., sygn. akt III K (...),
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 23 września 2020 r.

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić wniosek,**
- 2. zwolnić skazanego od ponoszenia wydatków postępowania wznowieniowego, obciążając nimi Skarb Państwa**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 4 czerwca 2018 r., sygn. akt III K (...), Sąd Okręgowy w S. uznał A. C. za winnego, tego że w dniu 23 kwietnia 2014 r. przywłaszczył:

1. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,

2. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
3. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
4. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
5. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V., sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
6. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
7. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,
8. powierzony na mocy umowy leasingu finansowego nr (...) z dnia 17.02.2014 r. zawartej pomiędzy przedstawicielem V. sp. z o.o. a C. sp. z o.o. samochód ciężarowy VOLVO FH 6x2 440 KM o numerze fabrycznym (...) rok produkcji 2008 i wartości 17.730 euro,

tj. rzeczy o łącznej wartości 141 840 euro stanowiących równowartość 599.841,36 zł, przy przyjęciu mienia znacznej wartości, poprzez zawarcie umowy sprzedaży ww. pojazdów z przedstawicielem M.. z o.o. czym dział na szkodę leasingodawcy V. sp. z o. o. z/s w W., tj. popełnienia czynu z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 294 § 1 k.k. i art. 33 § 2 k.k. orzekł wobec niego karę roku pozbawienia wolności, warunkowo zawieszając jej wykonanie na okres 2 lat próby oraz grzywnę w wymiarze 150 stawek dziennych, po 10 zł każda.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. Sąd zasądził od oskarżonego 449.881,02 zł na rzecz V. Sp. z o.o. z/s w W. tytułem obowiązku naprawienia szkody.

Po rozpoznaniu wniesionych przez strony apelacji, Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 14 grudnia 2018 r., w sprawie II AKa (...) zaskarżone orzeczenie zmienił w ten sposób, że na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego A. C. do informowania sądu co trzy miesiące o przebiegu okresu próby, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

W złożonym wniosku o wznowienie postępowania, obrońca skazanego, powołując się na przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k., wniósł o wznowienie postępowania prowadzonego przed Sądem Okręgowym w S. sygn. III K (...), zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 14 grudnia 2018 r., sygn. II AKa (...) i uchylenie obu wyroków w zakresie wysokości obowiązku naprawienia szkody przez skazanego. Jednocześnie wnioskodawca wniósł o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy I C (...) prowadzonej przed Sądem Okręgowym w S. na okoliczność ujawnienia w nich nowych faktów i dowodów uzasadniających konieczność wznowienia postępowania w całości wobec treści w nich zawartych, a nieznanych Sądowi w trakcie procesu.

Autor wniosku argumentuje, iż wskazana w wyroku tytułem obowiązku naprawienia szkody kwota obejmuje wartość 6 pojazdów, powierzonych oskarżonemu na mocy umowy leasingu finansowego przez V. sp. z o.o. Kwota ta określona została na chwilę zawarcia umowy leasingu. Przy obliczaniu wysokości szkody Sąd Okręgowy w S. nie wziął pod uwagę wartości 2 pojazdów, objętych przedmiotową umową leasingu, z uwagi na ich odzyskanie przez pokrzywdzonego

od M. sp. z o.o. przed wydaniem wyroku w niniejszej sprawie. Pokrzywdzony V. sp. z o.o. w związku z przywłaszczeniem przez M. sp. z o.o. złożył bowiem pozwy o wydanie przedmiotowych pojazdów razem z wnioskiem o zabezpieczenie roszczenia poprzez oddanie pod dozór pojazdów będących w posiadaniu M. sp. z o.o. komornikowi Sądowemu w P. Ł. W.. Sąd Apelacyjny w (...) prawomocnymi wyrokami nakazał wydanie przedmiotowych pojazdów powodowi V. sp. z o.o. Skazany po uzyskaniu informacji o tym, że pokrzywdzony V. Sp. z o.o. wszedł w posiadanie tych pojazdów złożył w dniu 9 września 2019 r. w Sądzie Okręgowym w S. (sygn. I C (...)) pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wraz z wnioskiem o zabezpieczenie i zwolnienie z kosztów sądowych w całości. Odpowiadając na ten pozew pokrzywdzony przyznał, że sporne pojazdy zostały przez niego odzyskane jeszcze przez uprawomocnienie się wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) Zdaniem obrońcy, pokrzywdzony celowo zataił informację o odzyskaniu przez niego pojazdów, dodatkowo złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko skazanemu o całą kwotę wskazaną w wyroku Sądu Apelacyjnego, pomimo tego, że pojazdy odzyskał. Wnioskodawca podniósł, że w postępowaniu I C (...) ujawniły się nieznane dotąd fakty, które bezspornie wskazują na istnienie okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Prokurator Prokuratury Krajowej w pisemnym stanowisku wniósł o przeprowadzenie w trybie art. 97 k.p.k. czynności sprawdzających w postaci oględzin akt I C (...) Sądu Okręgowego w S. wyłącznie w celu skontrolowania czy przedstawiony przez obrońcę nowy dowód w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit b k.p.k. może być uznany za wiarygodny. Jednocześnie wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania nie zasługiwał na uwzględnienie.

Przeprowadzone w ramach postępowania wznowieniowego czynności sprawdzające pozwoliły na ustalenie, że pozew A. C. przeciwko pozwanej V. Sp. z

o.o. w W. w sprawie I C (...) Sądu Okręgowego w S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego – wyroku Sądu Okręgowego w S., III Wydział Karny z dnia 4 czerwca 2018 r., sygn. akt III K (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności dnia 11 lutego 2019 r, w całości, został złożony w dniu 5 sierpnia 2019 r. Sprawa ta do chwili obecnej nie została rozstrzygnięta.

Wynikające z ujawnionych akt sprawy cywilnej okoliczności nie mogą stanowić podstawy skutecznego wniosku o wznowienie postępowania karnego z dwóch powodów.

Po pierwsze, zgodnie z treścią przepisu art. 540 § 1 pkt 2 lit b k.p.k., do którego odwołuje się obrońca skazanego jako podstawy wniosku o wznowienia postępowania, postępowanie sądowe zakończone prawomocnym orzeczeniem wznowia się, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na to, że (skazanego – uwaga SN) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary.

Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, nie przedstawił on żadnego nowego faktu lub dowodu prowadzącego do wniosku, że A. C. skazano za przestępstwo zagrożone karą surowszą niż to, za które został skazany, bądź by zachodziła konieczność zastosowania obligatoryjnego nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianejgo w części ogólnej (art. 60 § 3 k.k.), czy w części szczególnej (np. art. 252 § 5 k.k. i art. 299 § 8 k.k.) kodeksu karnego. Omawiana podstawa wznowienia postępowania odnośnie do nadzwyczajnego złagodzenia kary dotyczy tylko takiej sytuacji, w której nowe fakty i dowody wskazują na konieczność obligatoryjnego złagodzenia kary. W przepisie art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k. użyto bowiem słowa „zobowiązuje”, co oznacza, że nie ma on zastosowania, gdy nadzwyczajne złagodzenie kary ma charakter fakultatywny. Nie ulega wątpliwości, że ewentualne zmniejszenie wysokości szkody nie może stanowić podstawy do obligatoryjnego złagodzenia kary (zresztą, obrońca kwestii tej w ogóle nie uzasadnił).

Po drugie, analiza akt sprawy karnej prowadzi do wniosku, że przywoływane przez skarżącego okoliczności w istocie nie mają przymiotu nowości.

Nie można tracić z pola widzenia, jak zauważył prokurator, iż w apelacji obrońca podniósł m.in. obrazę postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, tj. „art. 415 § 1 k.p.k. polegającą na zasądzeniu przez Sąd odszkodowania na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 449.881,02 zł co jest równe wartości sześciu pojazdów objętych niniejszym postępowaniem pomimo tego, iż w Sądzie Apelacyjnym w (...) toczy się postępowanie odwoławcze z powództwa V. sp. z o.o. przeciwko M. sp. z o.o. o wydanie samochodów objętych zarzutem aktu oskarżenia, gdzie Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 7 grudnia 2016 r. nakazał nieprawomocnie wydanie tych pojazdów pokrzywdzonemu, co jest równoznaczne, iż roszczenie wynikające z popełnienia przestępstwa jest przedmiotem innego postępowania i to dalej idącym, albowiem w wyniku tego pokrzywdzona odzyska samochody, a więc szkoda zostanie zniwelowana, a ewentualne różnice w wartości samochodów pokrzywdzona będzie mogła dochodzić w oddzielnym postępowaniu zgodnie z art. 415 § 2 k.p.k., a nadto, iż pokrzywdzona zgłosiła do Syndyka Masy Upadłości spółki C. pełne roszczenia z tytułu umów leasingowych – co również jest innym postępowaniem w rozumieniu art. 415 § 1 k.k.” (k. 594/IV akt III K (...)). Z akt sprawy wynika, iż przed rozprawą apelacyjną do Sądu Apelacyjnego w (...) wpłynął w dniu 6 grudnia 2018 r. wniosek obrońcy A. C. o zwrócenie się do V. Sp. z o.o. o udzielenie informacji, czy postępowanie, które toczyło się przed Sądem Apelacyjnym w (...) z powództwa tej spółki przeciwko M. Sp. z o.o. o wydanie samochodów objętych zarzutem aktu oskarżenia zostało już prawomocnie zakończone (k 641-642/IV akt III K (...)). Z protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 14 grudnia 2018 r. wynika także, iż zarówno opisany wniosek dowodowy, jak i wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) w sprawie o sygn. akt VII AGa (...) z dnia 29 listopada 2018 r. zostały odczytane, jak również i to, że Sąd na podstawie art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k. postanowił oddalić wniosek obrońcy oskarżonego A. C. o zwrócenie się do pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego o informację pod jakimi sygnaturami toczą się postępowania cywilne odnośnie do pozostałych pojazdów i wystąpienie do Sądów, przed którymi te sprawy się toczą o informacje, na jakim są etapie (k.677-678/IV akt III K (...)).

Analiza akt sprawy o sygnaturze III K (...) pozwala zatem na stwierdzenie, iż Sąd Apelacyjny w (...) wydając w sprawie II AKa (...) wyrok w dniu 14 grudnia 2018 r., w pełni podzielając ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i po dołączeniu na wniosek obrońcy do akt sprawy odpisu wyroku ze sprawy VII AGa (...) wiedział, iż toczyły się lub toczą inne postępowania cywilne o roszczenia związane z odzyskaniem pojazdów. W ocenie Sądu Apelacyjnego rozpoznającego wywiedzione apelacje, w tym apelację obrońcy skazanego, nie był jednak spełniony warunek tożsamości podmiotowej owych roszczeń i stąd też nie ma i nie było przesłanek do zastosowania wobec oskarżonego, zawartej w art. 415 § 1 zd. 2 k.p.k., klauzuli antykumulacyjnej, a tym samym, zdaniem Sądu odwoławczego, należało uznać za chybiony podniesiony w apelacji obrońcy zarzut obrazy art. 415 § 1 k.p.k., co wprost wynika z treści uzasadnienia (k. 709-710, T-IV).

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy postanowił wniosek obrońcy skazanego A. C. o wznowienie postępowania oddalić.